840/10

Den 29. marts 2010 blev i sag nr. 76.459:

xxxx xxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxxx

mod

MP Pension -
Pensionskassen for
magistre og psykologer
Lyngbyvej 20
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har en arbejdsmarkedspensionsordning i MP Pension, klager over, at selskabet har sløjfet en børnepension i forbindelse med valg af Ny Pensionsordning i oktober 2008, og at selskabet ikke har informeret behørigt om de drastiske konsekvenser, som overgangen til den nye ordning har haft for klageren.

Selskabet har afvist at udbetale børnepension og har fastholdt, at der ikke er hjemmel til at vælge tilbage til den gamle ordning, ligesom selskabet har fastholdt, at der er givet den fornødne vejledning om konsekvenserne af et omvalg til Ny Pensionsordning.

Klageren, der er født i marts 1942, blev optaget i ordningen den 1/8 1973. Børnepensionen var obligatorisk, og den indebar, at medlemmets børn indtil det fyldte 24. år havde ret til pension ved medlemmets alderspension, og at børnepensionen udgjorde 20 % af alderspensionen.

I 1993 blev satserne ændret for børnepension, således at der ville blive udbetalt børnepension ved alderspension indtil barnets 21. år ved optagelse i ordningen efter 1/1 1993, men indtil barnets 24. år, såfremt man var optaget i ordningen før 1993. Børnepensionen indtil det fyldte 21. år ville være baseret på den samlede bidragsindbetaling,

og børnepensionen mellem det fyldte 21. og 24 år ville være baseret på bidragsindbetalinger indtil 1/1 1993.

Ved skrivelse til klageren af 25/8 2008 har selskabet redegjort for, hvorledes Ny Pensionsordning konkret ville påvirke klagerens ordning. Det var anført, at - såfremt han valgte Ny Pensionsordning - ville opnå en årlig stigning i udbetalingerne af alderspension ved 67 år fra 252.064 kr. - 281.040 kr. Selskabet havde vedlagt materiale med detaljer om den nye pensionsordning, idet selskabet anførte: "I det vedlagte materiale kan du læse mere om, hvorfor din pension stiger, hvis du siger ja til Ny Pensionsordning."

Af det medsendte materiale i skrivelsen af 25/8 2008 var der i pjecen "Det er dit valg" ikke anført noget om børnepension - heller ikke i afsnittet om, hvorvidt der var en risiko ved at vælge Ny Pensionsordning. Vedrørende sidegevinster ved valg af Ny Pensionsordning havde selskabet bl.a. anført, at den gav medlemmet mulighed for at tilpasse sine pensionsdækninger til ens eget behov gennem hele livet. I "Nyhedsbrev om Ny Pensionsordning 2008" var der om børnepension alene anført: "20 pct. af alderspensionen ved 67 år." I "Redegørelse for Ny pensionsordning" var på side 3 anført under afsnittet: "Hvad består ændringerne i?":

> "Hovedelementerne er beskrevet i faktaboksen på denne side, mens resten af denne tekst er en redegørelse for de mere teknisk interesserede. En endnu mere forsikringsteknisk beskrivelse findes i pensionskassens tekniske grundlag, som er anmeldt til Finanstilsynet."

På sidste side i redegørelsen under: "Medlemmernes valg" punkt 3 var anført: "Børnepension tilkendes fremadrettet til 21 år mod tidligere 24 år. "

Klageren indsendte udbetalingsskema vedrørende alderspension og børnepension den 15/1 2009, idet han var fratrådt sin overenskomststilling den 31/8 2008. Vedrørende børnepension drejede det sig om et barn født i oktober 1987 og et barn fra april 1990.

Selskabet svarede trods flere rykkere ikke på ansøgningen førend ved skrivelse af 24/4 2009, hvoraf det fremgår:

> "Bestyrelsen for MP Pension har behandlet dit ønske om tilbagevalg fra Ny Pensionsordning til den gamle pensionsordning på bestyrelsesmødet den 16. april 2009.

Bestyrelsen kan desværre ikke imødekomme dit ønske om at lade dig vælge tilbage på den gamle pensionsordning. Årsagen hertil er, at bestyrelsen finder, at du har modtaget den fornødne vejledning om ændrede regler for tildeling af børnepension i forbindelse med omvalget.

Du har begrundet dit ønske med, at valget af Ny Pensionsordning efter dine beregninger har kostet dig ca. 158.000 kr. som følge af ændringerne i adgangen til børnepension. Jeg har i brev af 24. marts 2009 fremsendt beregninger, hvor du vil kunne se, at du samlet set vil få mere udbetalt, som følge af dit valg til Ny Pensionsordning.

I forbindelse med omvalget blev der på side 7 i Redegørelsen for Ny Pensionsordning, som du modtog forud for valget, opremset de tre ydelsesmæssige ændringer, som ville træde i kraft, hvis et medlem valgte sig over på den nye pensionsordning. Det fremgår her meget klart, at børnepension ved alderspension bortfalder for børn født efter 1. januar 2008 og at børnepension tilkendes fremadrettet til 21 år mod tidligere 24 år.

Det er derfor bestyrelsens opfattelse, at du har modtaget den fornødne vejledning om de ændrede regler for tildeling af børnepension i forbindelse med omvalget. Det kan tilføjes, at emnet også er blevet rigt debatteret på de medlemsmøder, der blev afholdt rundt om i landet i forbindelse med omvalget."

Over for nævnet har klageren i klage af 1/7 2009 krævet:

"At MP Pension udbetaler børnepension til mine to børn i overensstemmelse med den aftale som jeg har haft i 35 år, og som er baseret på indbetalinger til en obligatorisk ordning i årene 1973 til 1993.
Miseren kan eventuelt, så vidt jeg har forstået, nemt løses ved, at min pension udbetales fra december 2008 i stedet for fra januar/februar 2009."

Til støtte for sin påstand har klageren i længere redegørelse bl.a. anført:

"De fleste medlemmer i MP Pension er tvungne medlemmer, og indtil 1993 omfattede medlemskabet en obligatorisk børnepension til børnene fyldte 24 år (Bilag …).

I 1993 sænkede man grænsen fra 24 år til 21 år, men naturligvis således, at den pensionsrettighed, man havde opnået på baggrund af opsparingen indtil da, blev bevaret.

Siden 1993 har børnepensionen således haft to satser: En indtil børnene fyldte 21 år og en anden (lavere) fra børnenes 21. til 24. år.

Nu har det vist sig, at den sidste sats, som er en rettighed opnået ved pensionsindbetalinger før 1993, lige så stille er blevet inddraget.

En ting er, at pensionskassen hen ad vejen forringer de indgåede aftaler, men det er helt uacceptabelt, at pensionskassen med tilbagevirkende kraft sløjfer rettigheder (her obligatoriske) opnået undervejs i et i sagens natur langvarigt opsparingsforløb.

Hertil kommer, at MP Pension i praksis diskriminerer et lille mindretal af medlemmerne:

For det første vedrører tiltaget kun medlemmer, der foretog indbetalinger før 1993 og som i 2008 endnu ikke var gået på pension. Fx fordi de gerne ville være arbejdende aktive for de-

res børn, følge opfordringerne til at blive længe på arbejdsmarkedet eller hjælpe deres vanskeligt stillede skole ved at undervise i mangelfag.

For det andet berører tiltaget kun den lille brøkdel af disse medlemmer, som stadig har børn under 24 år, når de går på pension.

Det er således en meget lille gruppe, som, selv om ordningen løber ud automatisk, helt arbitrært får sløjfet deres velerhvervede rettigheder. Man kunne lige vel have inddraget en af de andre pensionsdækninger

Manglende information.
I efteråret 2008 fik MP Pensions medlemmer mulighed for at vælge mellem en garanteret og en ugaranteret ordning.

I et personligt brev fra pensionskassens formand og direktøren dateret 25. august 2008 (Bilag …) *anbefaler* MP's bestyrelse at stemme ja til den ugaranterede ordning (kaldet Ny Pensionsordning). Anbefalingen begrundes med udsigten til større pensioner. Baseret på medlemmernes (individuelle) status, dækninger og forventede indbetalinger anføres to beløb, et for gammel ordning og et for ny ordning.
Der er ingen antydning af, at pensionskassen vil ændre medlemmernes status eller dækninger, fx forringe børnepensionsordningen ved at konfiskere den obligatoriske pensionsordning for børn mellem 21 og 24 år, en dækning baseret på medlemmernes opsparing indtil 1993.
Det er utilfredsstillende, at bestyrelsen i et personligt brev ikke af egen drift informerer relevant, retvisende og fyldestgørende, så medlemmernes interesse i et godt beslutningsgrundlag tilgodeses.
…
Børnepensionsordningen har figureret i det årlige pensionstilsagn/den årlige pensionsoversigt i en menneskealder, således også i pensionsoversigten for 2008 (fra ~ april 2008, Bilag …). Der er ingen informationer om, at ordningen herefter ville blive ændret og/eller at den del af ordningen, der vedrører indbetalinger før 1993, ville blive inddraget.
End ikke i 'Årsrapport 2008' (Bilag …) har MP Pensions bestyrelse fundet det nødvendigt at informere medlemmerne om deres tab af den hidtidige obligatoriske børnepension fra børnenes 21. til 24. år. Jeg kan konstatere, at mine kolleger i stort tal lever i indtil videre lykkelig uvidenhed.

Fra et andet medlem af MP Pension, lektor N.G., har jeg modtaget følgende orientering om hans korrespondance med pensionskassen i 2007:

Den 6. april sidste år skriver jeg så følgende til formanden K.T. (med kopi til direktør U.W. og ansvarshavende aktuar E.L.): (citat): 'I relation til den nye ordning ville jeg blot være sikker på, at jeres løfte om, at man som en overgangsforanstaltning vil kunne tage børnepensionen med over i den nye ordning er afspejlet i vedtægtsændringerne.'

Samme dag, den 6. april, modtager jeg et svar fra formanden der lyder som følger:

Kære N.
Vi har ikke glemt dig eller andre i samme situation. I vort forslag til ny statut 2 fremgår det af § 12 stk. 3, at ved omvalg fra statut 1 til statut 2 bevarer medlemmet den hidtidige børnepensionsdækning for børn, der er født før den 1.1.2008. Forslaget til statut 2 kan i øjeblikket ses på vor hjemmeside, og det vil være indeholdt i indkaldelsen til generalforsamlingen, der vil blive udsendt til alle medlemmer inden påske.

> Så du kan roligt vælge over på den nye ordning, når du får muligheden for det i 2008.
> …

Dette er klar tale og kan næppe misforstås. Persongalleriet taget i betragtning kan man ikke få en mere kompetent bekræftelse på det i øvrigt forventelige: At den hidtidige, obligatoriske børnepension, herunder også den del der er begrundet i opsparing før 1993, bevares. Pensionskassens formand forsikrer, at man roligt kan vælge den nye ordning, og pensionskassens direktør og den ansvarshavende aktuar har tilsyneladende ikke haft nogen indvendinger.

Med denne udmelding er det surrealistisk, at en velerhvervet rettighed alligevel kan konfiskeres, Og det er overordentlig vanskeligt at forstå, at den nuværende formand og direktør i deres personlige brev til medlemmerne af 25. august 2008 ikke har set et behov for at redegøre tydeligt og klart for ændringerne, herunder at den forrige formands tilsagn ikke gælder mere."

Selskabet har over for nævnet ved skrivelse af 31/7 2009 fastholdt sin afgørelse, idet det bl.a. hedder:

"Den 15. januar 2009 fremsendte medlemmet et udbetalingsskema til pensionskassen med anmodning om udbetaling af alderssum, løbende alderspension og to børnepensioner (bilag …). I forbindelse med anmodningen om alderspension blev medlemmet opmærksom på de ændrede regler om ophør for udbetaling af børnepension i Ny Pensionsordning og rettede henvendelse til pensionskassen. Hændelsesforløbet herefter er beskrevet af medlemmet i følgebrevet til nævnet, dateret den 1. juli 2009.

Sagen blev behandlet af MP Pensions bestyrelse den 16. april 2009. Medlemmet blev orienteret om bestyrelsens afgørelse i et brev fra pensionskassens organisations- og udviklingschef fra den 24. april 2009 (klagers bilag …). I brevet - der indeholdt et afslag på en anmodning om tilbagevalg til gammel pensionsordning - blev der henvist til, at der efter bestyrelsens opfattelse var sket fornøden vejledning om konsekvenserne af et omvalg til Ny Pensionsordning."

I reaktion på selskabets svar til nævnet har klageren i skrivelse til nævnet af 17/8 2009 bl.a. anført:

"Selskabets svar fastholder,
1. at der ikke er hjemmel til at lade mig vælge tilbage til gammel ordning
   og
2. at der var foretaget den fornødne vejledning om konsekvenserne af et omvalg til Ny Pensionsordning.

Ad 1:
Det fremgår af min henvendelse til selskabets formand den 24. februar 2009, at jeg ikke har fremsat et ønske om at vælge tilbage til gammel ordning.
Denne misforståelse har jeg gjort selskabet opmærksom på den 26. april 2009 og desuden selskabets klageansvarlige samme dato.
Det er derfor besynderligt, at det bliver ved med at være et led i selskabets argumentation.

Jeg anker over, at MP Pension har konfiskeret en pensionsdækning, jeg har haft i 35 år, som jeg har tilrettelagt min pensionsopsparing efter, og som jeg har disponeret efter.
En pensionsdækning, som var *obligatorisk* indtil 1993 og som naturligvis blev opretholdt for de indtil da foretagne indbetalinger.
En pensionsdækning, som figurerer i pensionsoversigten for 2008 og som den forrige formand for MP Pension forsikrede blev ført videre i den nye pensionsordning.
En pensionsdækning, som intet har at gøre med pensionernes omlægning til en ugaranteret rente, og som derfor (?) heller ikke har været et tema i MP Pensions stort anlagte overtalelseskampagne.

Jeg opsagde min lektorstilling pr. 31. august 2008. Da jeg er mangelfagslærer, tilbød jeg min skole at vikarlæse nogle timer for et hold, skolen ikke kunne skaffe lærer til. Dette ansættelsesforhold kom først endeligt på plads i december 2008 og jeg anmodede om pensionsudbetalinger i januar 2009.
Det må være indlysende, at hvis jeg havde kendt til planerne om konfiskeringen af børnepensionen, havde jeg anmodet om udbetalinger senest i december 2008.

Ad 2:
I selskabets svar refererer selskabets klageansvarlige til formandens og direktørens brev af 25. august 2008. Her stilles en årlig pensionsstigning på 28.976 kr. i udsigt, opnået ved omlægning af forrentningen.
I modsætning til den klageansvarlige hæfter jeg mig ved, at der er tale om et personligt brev fra selskabets ledelse til mig med konkrete beregninger med udgangspunkt i min medlemsstatus og mine dækninger. Der er ingen antydninger af, at der vil blive ændret ved disse. Og der er ingen antydninger af, at de få medlemmer, der stadig har børn under 24 år, når de går på pension, vil blive pålagt et anseligt ekstragebyr i form af konfiskering af den indtil 1993 obligatoriske pensionsdækning.
…
Som dokumentation for MP Pensions fastholdelse af, at der var foretaget den *fornødne* (min kursivering) vejledning, henviser den klageansvarlige til spalte 17 i 'Redegørelse for Ny Pensionsordning' …
Henvisningen står under 'Nye muligheder i Ny Pensionsordning', og en af mulighederne er tilsyneladende, at der fremadrettet kun gives børnepension i tilfælde af medlemmets invaliditet (i modsætning til i ''Nyhedsbrev om Ny Pensionsordning 2008', hvor der står '20 % af alderspensionen' !) og kun til det 21. år.
Men der står intet om, at det tvungne medlemskabs obligatoriske børnepensionsordning baseret på indbetalingerne indtil 1993 vil blive afskaffet med tilbagevirkende kraft.

Heller ikke i de farvestrålende, mere folkelige udgivelser, for ikke at tale om det personlige brev med de konkrete beregninger, berøres emnet om konfiskering af børnepensionen. Bortset fra ovennævnte beroligende bemærkning:'20 % af alderspensionen', som lader ane, at alt vedrørende børnepensionen er ved det gamle.

Jeg kan ikke vide, hvad selskabet mener med 'fornøden vejledning', men jeg kan konstatere, at MP Pensions orientering af medlemmerne har været velegnet til at skjule, at renteomlægningen ikke stod alene. Derved er jeg blevet forledt til at tro, at det var lige meget, hvornår jeg anmodede om at få pensionen udbetalt.

Derfor har jeg foreslået, at udbetalingstidspunktet ændres fra januar/februar 2009 til december 2008, idet det, i fig. selskabets organisations- og udviklingschef, vil være tilstrækkeligt til at mine børn får den aftalte børnepension."

Selskabet fastholdt ved skrivelse af 26/8 2009 sin afgørelse.

Efterfølgende har der været en omfattende korrespondance bl.a. vedrørende tidspunktet for, hvornår man går på pension, hvilket forhold ikke er inddraget i nævnets afgørelse af sagen.

Af pensionsoversigt for 2008 fremgår bl.a.:

> "**Børnepension**
> Hvis du har børn under 21 år, når du går på pension eller dør, vil de få udbetalt børnepension. Børnepensionen for hvert barn svarer til 20 % af din pension og den udbetales, indtil børnene fylder 21 år. Hvis du blev optaget i MP Pension før 1. januar 1993, bliver børnepensionen udbetalt til børnene fylder 24 år - men kun for den del af din opsparing, som er indbetalt før 1. januar 1993."

Af bekendtgørelse om god skik for finansielle virksomheder fremgår bl.a.:

> "**§ 3.** En finansiel virksomhed skal handle redeligt og loyalt over for sine kunder.
> …
> *Forsikringsaftalen*
> **§ 28.** Kundens til- og/eller fravalg i den valgte forsikring skal fremgå af policen/dækningsoversigten på skadesforsikringsområdet. Hvor kunden træffer et valg i forbindelse med tegning af forsikring, og hvor dette får præmie og/eller dækningsmæssige konsekvenser, skal valget tydeligt fremgå."

Af Finanstilsynets afgørelse af 26/2 2009 vedrørende Informationsbekendtgørelsen § 3, stk. 2, og bekendtgørelse om god skik § 3 vedrørende omvalg af pension i selskabet fremgår bl.a.:

> "Finanstilsynet påtaler, efter forelæggelse for Det Finansielle Virksomhedsråd, at det informationsmateriale, som MP Pension oprindelig udsendte til deres medlemmer i forbindelse med muligheden for omvalg, ikke opfylder kravene i § 3, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1132 af 17. november 2006 om information i livsforsikringsaftaler (informationsbekendtgørelsen).
> …
> I medfør af § 3 i bekendtgørelse nr. 1222 af 19. oktober 2007 om god skik for finansielle virksomheder, skal en finansiel virksomhed handle redeligt og loyalt overfor sine kunder. Dette indebærer bl.a. at en pensionskasse skal oplyse deres medlemmer loyalt om den nye ordning og på en sådan måde, at medlemmet kan træffe sit valg på et velinformeret grundlag.
> …
> Finanstilsynet finder, at det på grund af den mangelfulde information vil det være svært for medlemmerne at overskue konsekvenserne af at sige nej. Ved ikke at give bedre information har MP Pension efter Finanstilsynets opfattelse ikke givet medlemmerne de tilstrækkelige informationer i medfør af § 3, stk. 2 i informationsbekendtgørelsen til at træffe et valg på et oplyst grundlag.

Endelig savnes der i materialet en information om, hvad der sker, hvis man undlader at træffe et valg. MP Pension har i redegørelsen til Finanstilsynet oplyst, at et manglende valg har som konsekvens, at man forbliver i gammel ordning. Finanstilsynet finder, at dette er en så væsentlig information, at den efter Finanstilsynets opfattelse burde være fremgået af brevet.

Samlet er det Finanstilsynets vurdering, at medlemmerne ikke ved blot at læse det udsendte brev, har kunnet danne sig det fornødne overblik over konsekvenserne af et omvalg. Medlemmerne har været henvist til at finde en del af de relevante oplysninger i det tilhørende materiale og det er først med det supplerende materiale, der udsendes den 12. september 2008, at medlemmerne får et samlet overblik.
…
Bekendtgørelsen om god skik
Det fremgår af § 3 i bekendtgørelse om god skik for finansielle virksomheder, at pensionskassen skal handle redeligt og loyalt overfor sine medlemmer. Dette indebærer, at pensionskassen skal oplyse medlemmerne om den nye ordning på en sådan måde, at medlemmerne kan træffe deres valg på et velinformeret og neutralt grundlag.
…
Finanstilsynet skal afslutningsvis bemærke, at tilsynet fører et offentligretligt tilsyn og har mulighed for at påtale overtrædelser og påbyde pensionskassen at berigtige forhold. Det falder uden for Finanstilsynets kompetence at træffe beslutning om, hvorvidt de påtalte mangler ved informationsmaterialet bør føre til, at der foretages et nyt omvalg. Om en sådan beslutning kan og skal træffes, må afgøres efter pensionskassens vedtægter og af pensionskassens besluttende organer.

Ligeledes må eventuelle civilretlige konsekvenser afgøres ved, at et medlem klager til enten Ankenævnet for Forsikring eller anlægger sag ved domstolene."

Nævnet udtaler:

I forbindelse med selskabets tilbud til klageren om valg af Ny Pensionsordning var der ikke i det medsendte materiale anført noget om forringelse af børnepensionen, heller ikke i afsnittet om risiko ved at vælge den nye ordning. Kun i nyhedsbrevet - i et afsnit, som beskrives alene er for "de mere teknisk interesserede" - kan begrænsningen ses.

Nævnet finder, at afskaffelsen af børnepensionen for de 21 - til 24 årige burde have været beskrevet på en langt tydeligere måde, således at klageren kunne have taget dette forhold med i sine overvejelser om valget. Da klagerens beslutning således må anses for at være foretaget på et ufyldestgørende grundlag, er han ikke bundet af sit valg, men har ret til omvalg.

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

Selskabet, MP Pension, skal anerkende, at klageren har ret til omvalg.

Marianne Højgaard Pedersen
formand